

ROLNICTWO EKOLOGICZNE

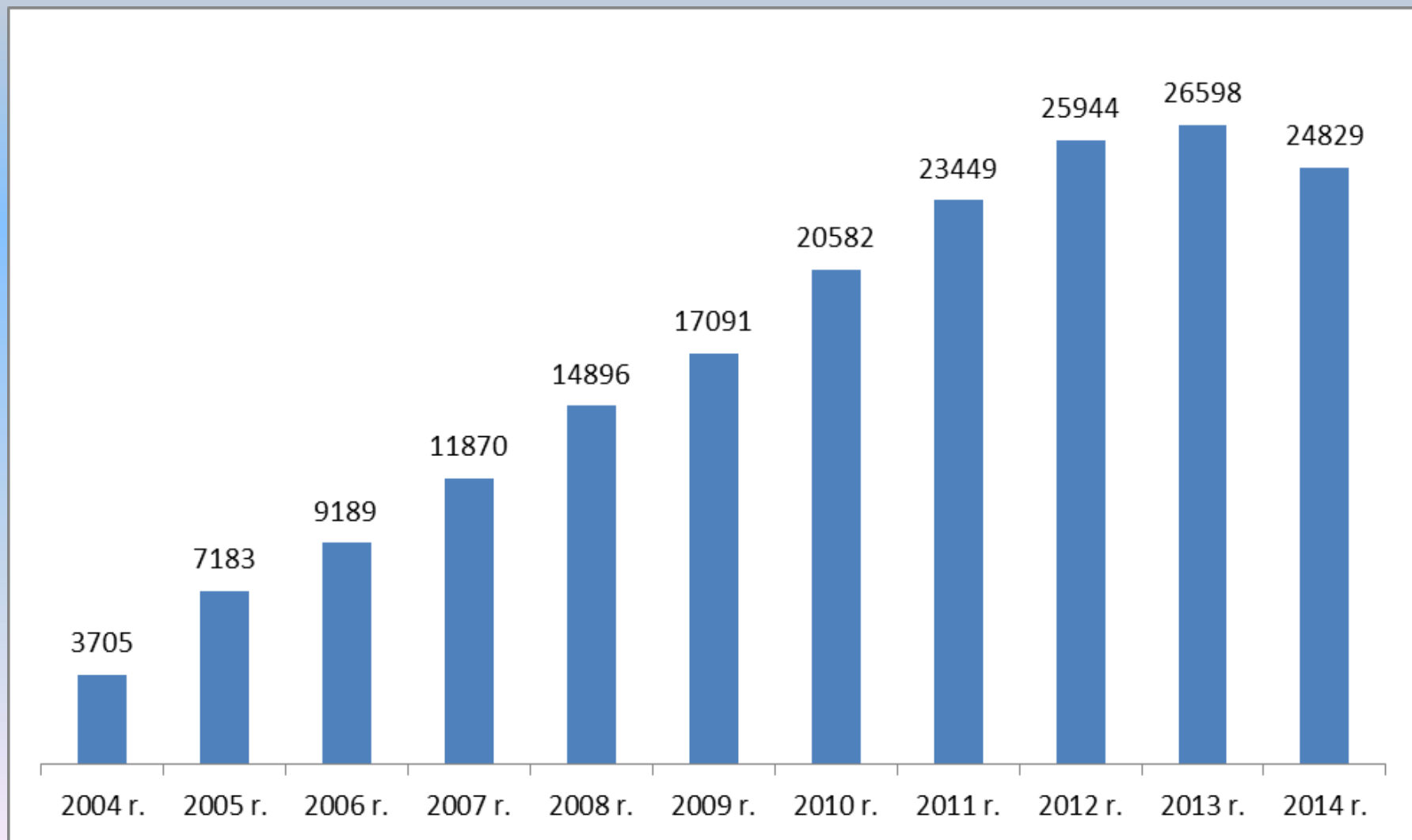
Michał Rzytki
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stara Kiszewa, 5 listopad 2015 r.

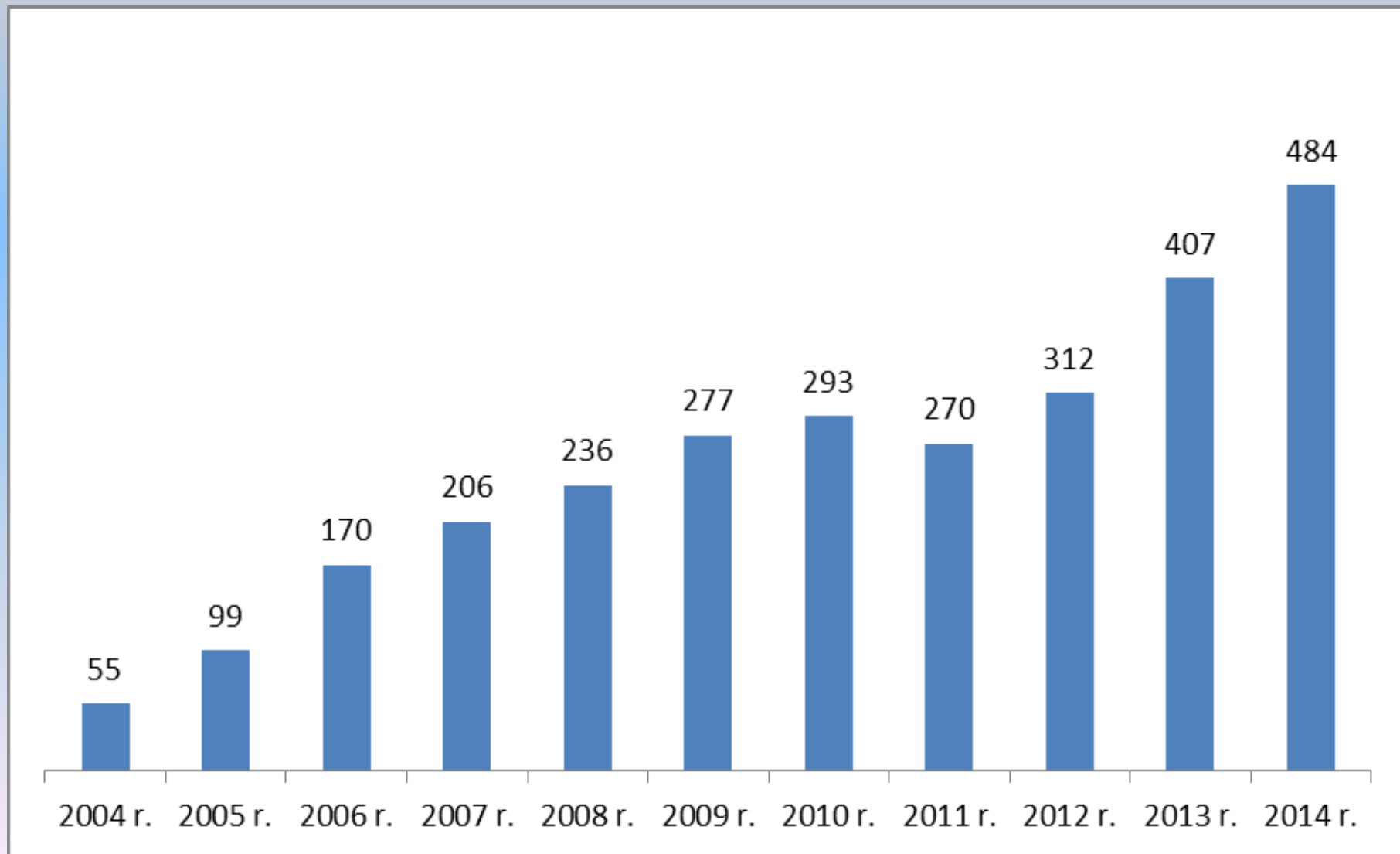

Liczba gospodarstw w systemie rolnictwa ekologicznego w latach 2003-2014

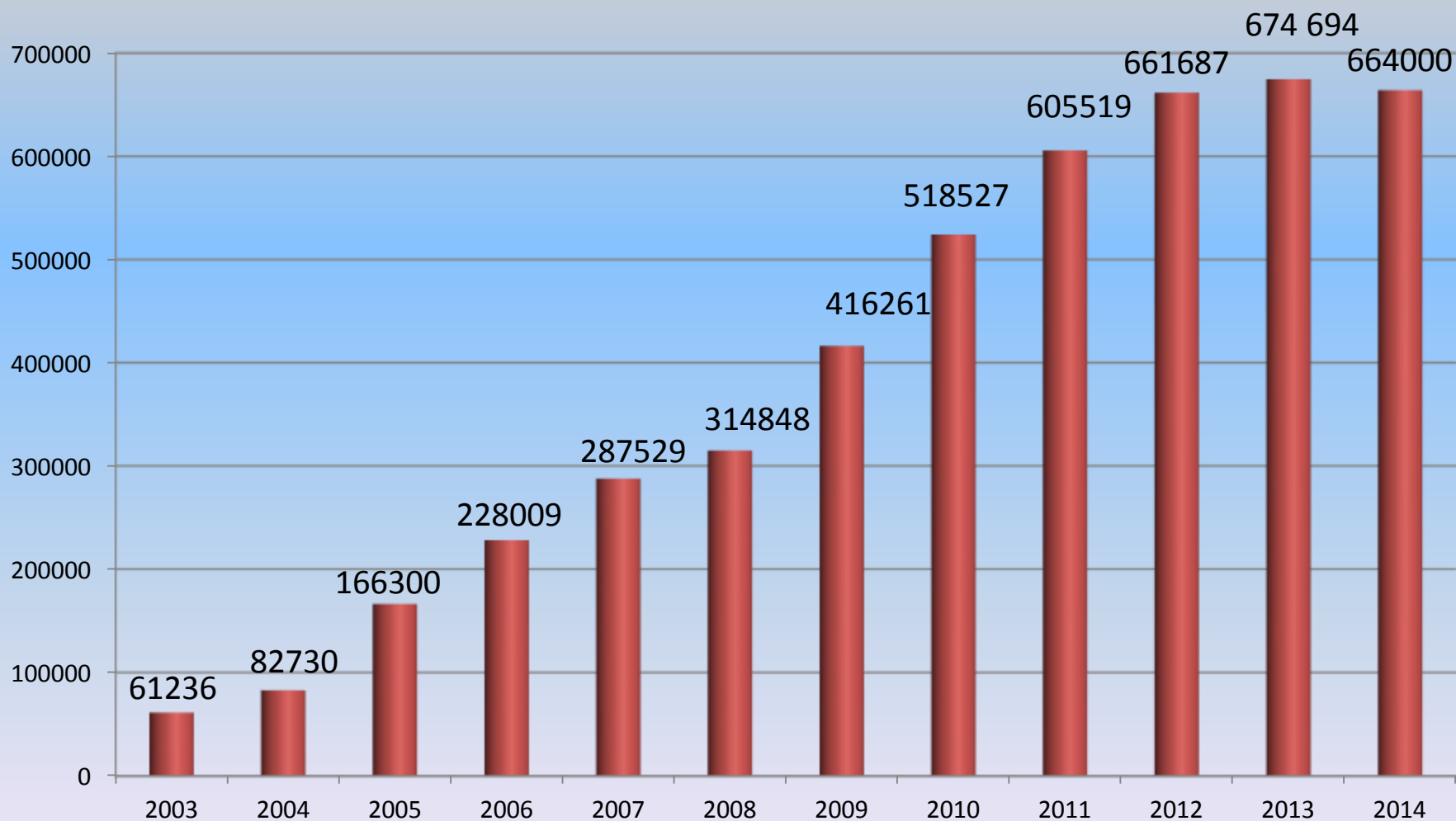

Liczba przetwórci w systemie rolnictwa ekologicznego w latach 2003-2014

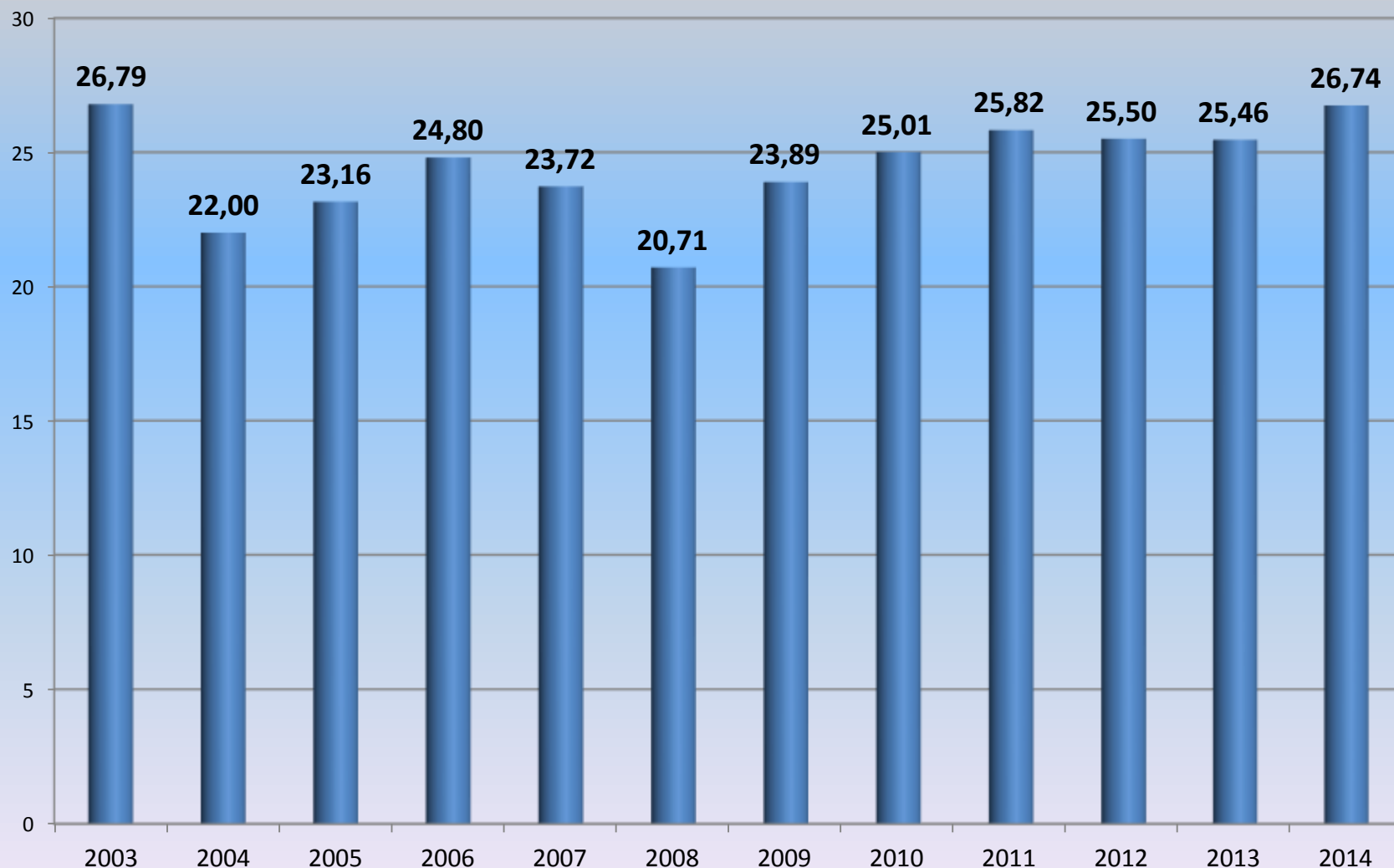

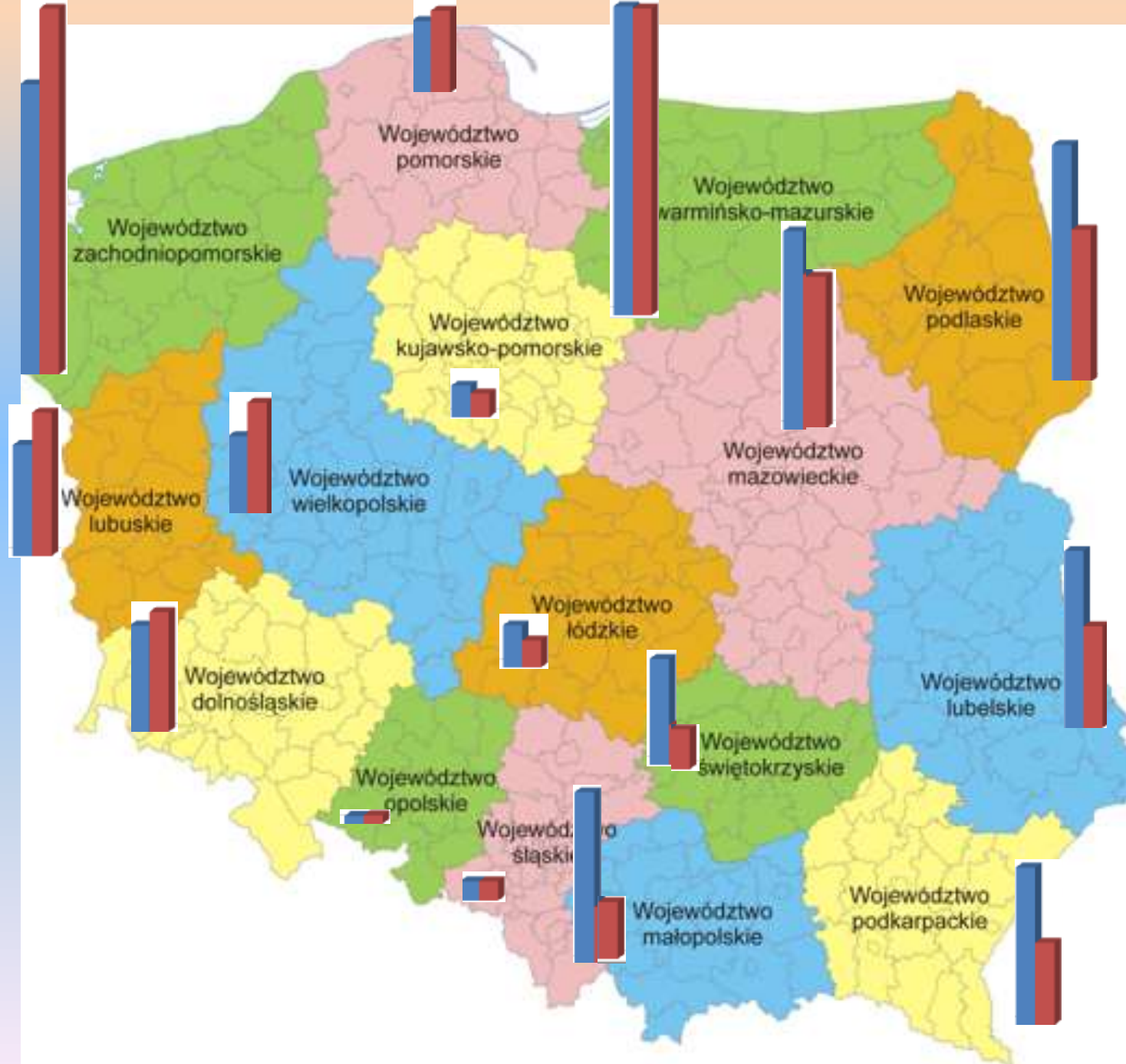

Powierzchnia użytkowana zgodnie z przepisami o rolnictwie ekologicznym w latach 2003-2013

Średnia wielkość gospodarstw ekologicznych w Polsce w latach 2003-2014

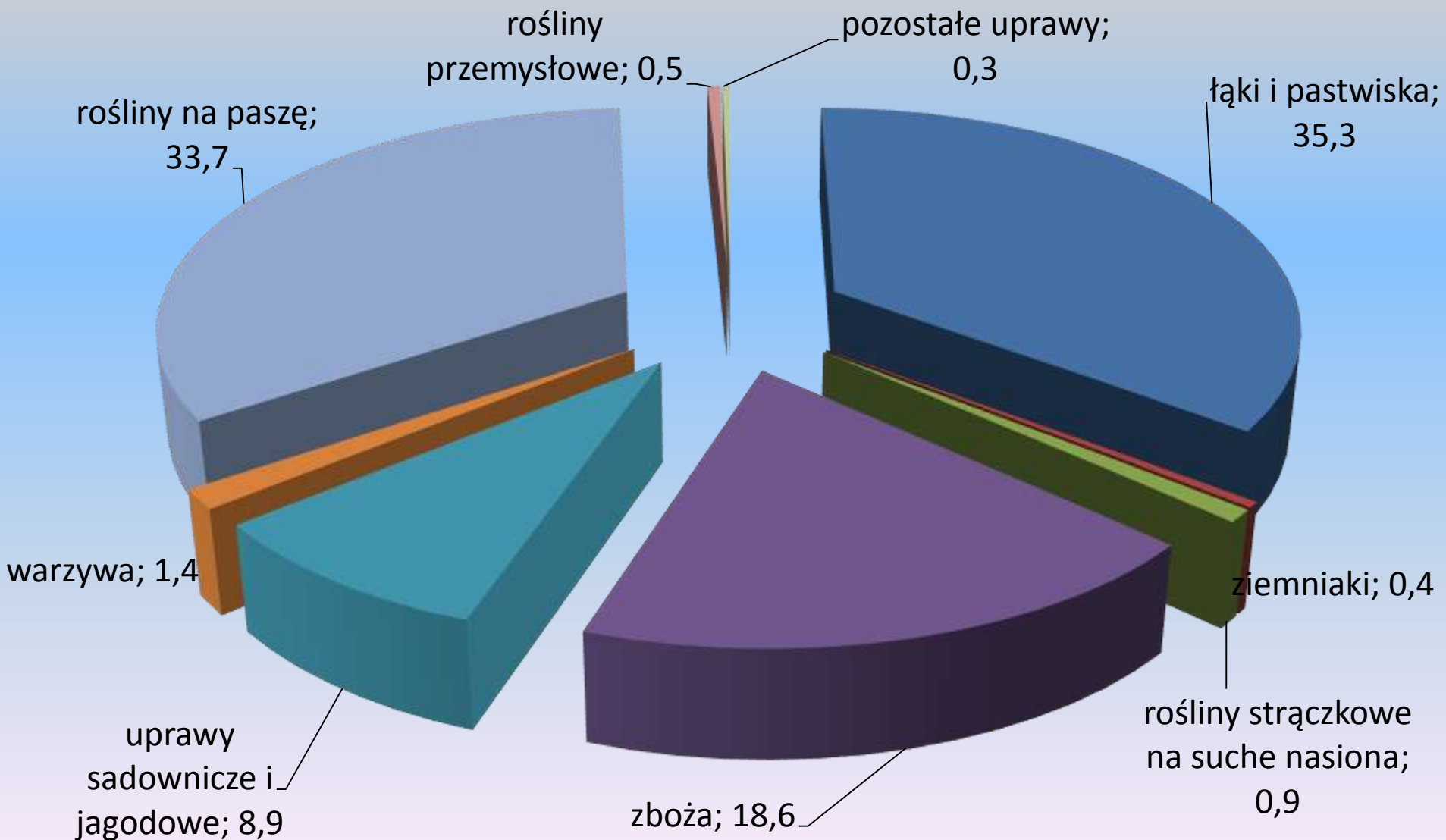

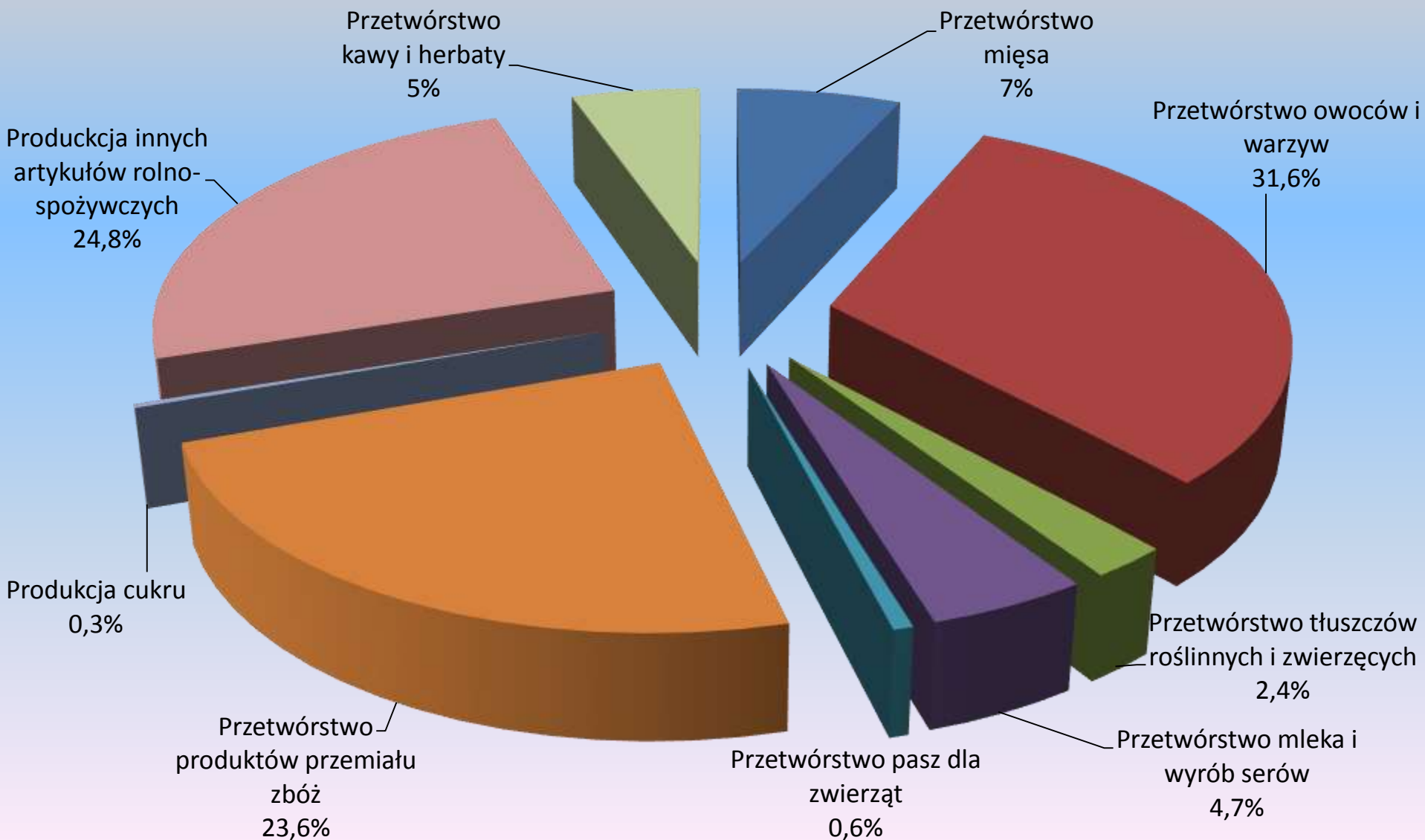
Liczba gospodarstw

powierzchnia

Struktura powierzchni ekologicznych użytków rolnych dla w 2012 r.

Procentowy udział branż w przetwórstwie ekologicznym w 2012 r.

Celem głównym „*Ramowego Planu Działań dla Żywności i Rolnictwa Ekologicznego w Polsce w latach 2014 - 2020*” jest **rozwój rolnictwa ekologicznego oraz rynku żywności ekologicznej**. Dążenie do osiągnięcia celu głównego będzie realizowane przez działania przypisane do siedmiu celów szczegółowych:

1. Zwiększenie konkurencyjności rolnictwa ekologicznego oraz wzrost podaży żywności ekologicznej na rynku;
2. Stymulowanie rozwoju przetwórstwa produktów ekologicznych;
3. Dywersyfikacja oraz wzmocnienie kanałów dystrybucji produktów ekologicznych;
4. Wzrost wiedzy konsumentów na temat rolnictwa ekologicznego i żywności ekologicznej;
5. Podniesienie poziomu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi w sektorze rolnictwa ekologicznego;
6. Włączenie organów administracji rządowej i samorządowej w rozwój sektora rolnictwa ekologicznego;
7. Utrzymanie wysokiego poziomu systemu kontroli i certyfikacji produktów ekologicznych.

Cel I: Zwiększenie konkurencyjności rolnictwa ekologicznego oraz wzrost podaży żywności ekologicznej na rynku.

Kontynuacja wsparcia produkcji ekologicznej w ramach PROW 2014-2020 umożliwiająca obniżenie kosztów produkcji.

W zakresie realizacji tego celu można wykorzystać środki dostępne w ramach działania „*Rolnictwo ekologiczne*” zgodnie z zasadami dotyczącymi tego działania w ramach PROW 2014-2020. Dostępne środki powinny być wydatkowane w taki sposób, aby trafiały do producentów rolnych, spełniających wymagania określone dla działania.

Cel I: Zwiększenie konkurencyjności rolnictwa ekologicznego oraz wzrost podaży żywności ekologicznej na rynku.

Prowadzenie badań mających na celu doskonalenie technologii produkcji.

Prowadzone badania powinny uwzględniać oczekiwane i przygotowywane zmiany w przepisach dotyczących rolnictwa ekologicznego oraz być ukierunkowane na znalezienie innowacyjnych rozwiązań pojawiających się lub istniejących problemów, zarówno w produkcji rolniczej, jak i w przetwórstwie. Do realizacji tego celu w części dotyczącej wdrożenia innowacji do praktyki wykorzystane będą środki dostępne w ramach działania „*Współpraca*” w ramach PROW 2014-2020. W zakresie badań dotyczących rolnictwa ekologicznego należy wykorzystać środki jakie są w dyspozycji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na ten cel, a także dostępne środki wspólnotowe, w tym środki dostępne w ramach „*Europejskiego Partnerstwa Innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa EPI*” w ramach Programu Horyzont 2020.

Badania w rolnictwie ekologicznym

Prowadzenie badań mających na celu doskonalenie technologii produkcji.

Prowadzone badania powinny uwzględniać oczekiwane i przygotowywane zmiany w przepisach dotyczących rolnictwa ekologicznego oraz być ukierunkowane na znalezienie innowacyjnych rozwiązań pojawiających się lub istniejących problemów, zarówno w produkcji rolniczej, jak i w przetwórstwie. Należy preferować badania, które są prowadzone przez uczelnie, instytuty, szkoły w ścisłej kooperacji z organizacjami zrzeszającymi ekologicznych producentów

W latach 2004-2015 do 9 do 32 tematów badawczych rocznie. Budżet na badania w rolnictwie ekologicznym w 2015 r. to około 3,5 mln zł.

Wnioski i nabór wniosków:

- Zidentyfikowanie potrzeb
- Ogłoszenie naboru
- Wybór wykonawców
- Odbiór i publikacja badań

INSTYTUT UPRAWY NAWOŻENIA I GLEBOZNAWSTWA - PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY W PUŁAWACH	<i>"Badania w zakresie doboru odmian zbóż zalecanych do uprawy ekologicznej"</i>
INSTYTUT OGRODNICTWA	<i>"Metody zastąpienia miedzi w ochronie upraw sadowniczych w rolnictwie ekologicznym"</i>
UNIwersytet PRZYRODNICZY W LUBLINIE	<i>" Ekologiczne metody przetwórstwa mięsa i wyrobu produktów mięsnych bez stosowania dodatków azotanów i azotynów z uwzględnieniem wydłużania trwałości przechowalniczej tych produktów"</i>
SZKOŁA GŁÓWNA GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO	<i>Określenie dobrych praktyk utrzymywania przy ekologicznym chowie karp i pstrągów ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania i zwalczania chorób ryb"</i>
INSTYTUT OCHRONY ROŚLIN - PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY W POZNANIU	<i>"Efektywne mikroorganizmy w rolnictwie ekologicznym"</i>

Cel I: Zwiększenie konkurencyjności rolnictwa ekologicznego oraz wzrost podaży żywności ekologicznej na rynku.

Przenoszenie dobrych praktyk i działania doradcze.

Podejmowane działania powinny służyć wsparciu najlepszych i najbardziej efektywnych rozwiązań dotyczących produkcji ekologicznej oraz promowaniu wymiany informacji między producentami ekologicznymi. W szczególności należy podejmować działania związane z doradztwem, przygotowywaniem kursów, branżowych materiałów informacyjnych oraz organizacją spotkań branżowych i wykorzystaniem sieci gospodarstw demonstracyjnych do transferu dobrych praktyk. W zakresie realizacji tego celu wykorzystane będą środki dostępne w ramach działania „Współpraca”, „Transfer wiedzy i działalność informacyjna” oraz „Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw” w ramach PROW 2014-2020.

Cel I: Zwiększenie konkurencyjności rolnictwa ekologicznego oraz wzrost podaży żywności ekologicznej na rynku.

Zmniejszenie konieczności korzystania z odstępstw od zasad produkcji ekologicznej.

Obecnie dopuszczone i możliwe do zastosowania odstępstwa od zasad produkcji ekologicznej, mogą być w przyszłości ograniczone lub zlikwidowane, dlatego też należy prowadzić działania w celu rozwoju sektora tak, aby producenci ekologiczni nie musieli z tych odstępstw korzystać. W szczególności ważny jest rozwój ekologicznej produkcji nasiennej a także działania dotyczące produkcji zwierzęcej. W zakresie realizacji tego celu można wykorzystać środki dostępne w ramach działań *„Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej”* oraz *„Inwestycje w środki trwałe”* w ramach PROW 2014-2020. W odniesieniu do badań w tym zakresie, należy wykorzystać środki jakie są w dyspozycji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na ten cel, a także dostępne środki wspólnotowe, w tym środki dostępne w ramach *„Europejskiego Partnerstwa Innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa EPI”* w zakresie wdrożeń innowacyjnych rozwiązań do praktyki.

Cel II: Rozwój przetwórstwa produktów ekologicznych.

Stymulowanie rozwoju przetwórstwa.

Należy realizować działania w zakresie wsparcia przetwórstwa ekologicznego oraz działania w celu budowy sieci lokalnych powiązań producentów ekologicznych w celu zwiększenia podaży surowca ekologicznego oraz zwiększania asortymentu i ilości wytwarzanych produktów ekologicznych. Bardzo ważne jest tu przetwórstwo i sprzedaż bezpośrednia na poziomie gospodarstwa jak i działalność większych podmiotów. W zakresie realizacji tego celu wykorzystane będą środki dostępne w ramach działań, *„Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej”* oraz *„Inwestycje w środki trwałe”* (poddziałania *„Modernizacja gospodarstw rolnych”* oraz *„Przetwórstwo i marketing produktów rolnych”*) w ramach PROW 2014-2020.

Cel II: Rozwój przetwórstwa produktów ekologicznych.

Przenoszenie dobrych praktyk w przetwórstwie.

Należy wykorzystać możliwości jakie są związane z uruchomionym Centrum Praktycznego Szkolenia w Radomiu. Niezwykle istotna jest możliwość otrzymania i uzyskania specjalistycznego doradztwa w tym zakresie.

Cel III: Dywersyfikacja oraz wzmocnienie kanałów dystrybucji produktów ekologicznych.

Rozwój targowisk i bazarów.

Działania w tym zakresie są istotne dla rozwoju sprzedaży produktów ekologicznych. Powstawanie zorganizowanych miejsc handlowych, bazarów, targowisk, na których ekologiczni rolnicy i producenci mogliby sprzedawać jest niezwykle istotne dla rozwoju rynku. W zakresie realizacji tego celu wykorzystane będą środki dostępne w ramach działań „*Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich*” w ramach PROW 2014-2020. W przypadku miast, w których nie można skorzystać z ww. działania należy wypracować modelowe rozwiązanie z przedstawicielami władz samorządowych.

Cel III: Dywersyfikacja oraz wzmocnienie kanałów dystrybucji produktów ekologicznych.

Dywersyfikacja kanałów dystrybucji.

Kanały dystrybucji wykorzystywane przez producentów ekologicznych cechuje duże zróżnicowanie. Związane jest ono z różną formą działalności producentów ekologicznych, poziomem ich organizacji i rozwoju, charakterystyką rynków docelowych oraz możliwościami produkcyjnymi. Należy wspierać tę różnorodność i nie ograniczać wykorzystywanych kanałów dystrybucji, które wraz z rozwojem rynku powinny ulegać przekształceniom. Jednym z takich kanałów dystrybucji powinny być również gospodarstwa agroturystyczne oraz edukacyjne.

Cel IV: Wzrost wiedzy konsumentów na temat rolnictwa ekologicznego i żywności ekologicznej.

Promocja żywności ekologicznej.

Należy podejmować działania mające na celu promocję żywności ekologicznej oraz informowanie konsumentów o cechach i zaletach tej żywności. Działania mające na celu edukację konsumentów powinny być traktowane priorytetowo. W zakresie realizacji tego celu wykorzystane będą środki dostępne w ramach działania „*Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych*” PROW 2014-2020.

Cel IV: Wzrost wiedzy konsumentów na temat rolnictwa ekologicznego i żywności ekologicznej.

Współpraca z organizacjami w zakresie promocji żywności ekologicznej. Podejmowane działania mające na celu promocję produkcji i żywności ekologicznej oraz informowanie o cechach i zaletach tej żywności powinny odbywać się przy współpracy z producentami ekologicznymi (rolnikami, przetwórcami, dystrybutorami) i organizacjami ich zrzeszającymi oraz przy ich udziale. Zakłada się, iż w zakresie realizacji tego celu wykorzystane będzie wsparcie w ramach działania „*Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych*” ze środków poddziałnia „*Wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości*” w ramach PROW 2014-2020 oraz środki budżetowe będące w dyspozycji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Cel V: Podniesienie poziomu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi w sektorze rolnictwa ekologicznego.

Wsparcie procesu integracji branży.

Niezbędne jest podejmowanie działań mających na celu wzmocnienie organizacji w sektorze rolnictwa ekologicznego. Wzmocnienie to powinno dotyczyć zarówno wsparcia procesu zrzeszania się, w celu podniesienia reprezentatywności tych organizacji, jak też podniesienia ich poziomu merytorycznego i organizacyjnego. Szansą dla rozwoju rolnictwa ekologicznego jest wsparcie działań podejmowanych przez osoby aktywne w zakresie rolnictwa ekologicznego, prekursorów działań związanych z wdrażaniem, rozwojem i promocją tego typu produkcji. Ważna jest również współpraca organizacji krajowych z organizacjami zagranicznymi. W zakresie realizacji tego celu wykorzystane będą środki dostępne w ramach działania „*Współpraca*” oraz „*Tworzenie grup i organizacji producentów*” zgodnie z zasadami dotyczącymi tego działania i określonymi w ramach PROW 2014-2020.

Cel V: Podniesienie poziomu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi w sektorze rolnictwa ekologicznego.

Wsparcie procesu komunikowania się pomiędzy podmiotami na rynku.

Działania w tym zakresie dotyczą przepływu informacji pomiędzy wszystkimi podmiotami, które mogą być zaangażowane w rozwój tego sektora konsumentów, producentów rolnych, przetwórców, organizacji, ośrodków doradztwa czy przedstawicieli władz samorządowych. Należy również zintensyfikować prace mające na celu zbieranie i publikowanie danych statystycznych, nie tylko o produkcji ekologicznej, ale i o rynku produktów rolnictwa ekologicznego oraz wprowadzenie możliwości łatwego, bezpośredniego oraz możliwie szerokiego dostępu do zbieranych danych. W upowszechnianiu wiedzy i danych w ww. zakresie wśród rolników wykorzystane będą środki dostępne w ramach działań „*Transfer wiedzy i działalność informacyjna*” w ramach PROW 2014-2020.

Cel VI: Włączenie organów administracji rządowej i samorządowej w rozwój sektora rolnictwa ekologicznego.

Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego.

Istotnym jest podniesienie poziomu współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego i zaangażowanie samorządu w rozwój rolnictwa ekologicznego. Szczególnie ważne i konieczne jest podjęcie działań zmierzających do włączenia się samorządów lokalnych w szeroko rozumiany rozwój rolnictwa ekologicznego i propagowanie tej formy gospodarowania. W tym zakresie jednostki samorządu terytorialnego mogą wykorzystać środki dostępne w działaniu LEADER w ramach PROW 2014-2020.

Cel VI: Włączenie organów administracji rządowej i samorządowej w rozwój sektora rolnictwa ekologicznego.

Współpraca z podmiotami działającymi na rynku produktów rolnictwa ekologicznego.

Współpraca z podmiotami działającymi na rynku produktów rolnictwa ekologicznego, w tym z innymi resortami, organami administracji rządowej oraz z jednostkami administracji samorządowej, przy realizacji określonych celów i podejmowanych działań. W szczególności ważne są tu zagadnienia dotyczące wprowadzania do obrotu i dystrybucji produktów rolnictwa ekologicznego, a także prowadzonych działań informacyjnych, promocyjnych i edukacyjnych.

Cel VI: Włączenie organów administracji rządowej i samorządowej w rozwój sektora rolnictwa ekologicznego.

Zielone zamówienia publiczne.

Prowadzenie prac mających na celu wsparcie wykorzystywania produktów rolnictwa ekologicznego w zamówieniach realizowanych przez podmioty publiczne - administrację rządową i samorządową oraz wykorzystanie żywności ekologicznej w żywieniu zbiorowym, w tym w stołówkach szkolnych.

Cel VII: Utrzymanie wysokiego poziomu systemu kontroli i certyfikacji produktów ekologicznych.

Działania doskonalące.

Wszystkie podmioty wchodzące w skład systemu kontroli i certyfikacji oraz procesy regulujące powiązania pomiędzy tymi podmiotami powinny być weryfikowane i doskonalone w celu utrzymania wysokiego poziomu kontroli i certyfikacji, wprowadzania bardziej efektywnego działania, wdrażania nowych rozwiązań oraz obniżania kosztów funkcjonowania systemu bez obniżenia jakości i wiarygodności. System powinien być również modyfikowany i weryfikowany, biorąc pod uwagę zmiany w obowiązujących przepisach w tym zakresie.

Cel VII: Utrzymanie wysokiego poziomu systemu kontroli i certyfikacji produktów ekologicznych.

Transfer dobrych praktyk w zakresie kontroli i certyfikacji w rolnictwie ekologicznym.

Należy podjąć dalsze działania w celu przenoszenia dobrych praktyk w zakresie kontroli i certyfikacji w rolnictwie ekologicznym, tworzenia warunków do podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności oraz związanych z inicjowaniem współpracy krajowej jak i międzynarodowej w odniesieniu zarówno do inspektorów rolnictwa ekologicznego jak i jednostek certyfikujących. W zakresie realizacji tego celu wykorzystane będą środki dostępne w ramach działania „*Transfer wiedzy*” w ramach PROW 2014-2020.

Cel VII: Utrzymanie wysokiego poziomu systemu kontroli i certyfikacji produktów ekologicznych.

Obniżanie realnych kosztów kontroli i certyfikacji.

Udział producentów ekologicznych w systemie rolnictwa ekologicznego związany jest z ponoszonymi przez nich kosztami kontroli i certyfikacji. Należy wprowadzać rozwiązania, które mogą obniżyć te koszty dla producentów ekologicznych. W zakresie realizacji tego celu wykorzystane będą środki dostępne w ramach działania „*Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych*” (w ramach poddziałania „*Wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości*”) w ramach PROW 2014-2020.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Michał Rzytki

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

POLSKA

michal.rzytki@minrol.gov.pl

